

[Hilmar Baunsgaard.]
jedel af befolkningen går arbejdsløs, medens de to tredjedele slås for at få mere til sig selv.

Venstres ordfører, hr. Christophersen, sagde, han ville være nådig og ikke gøre mange bemærkninger til de foregående talere. Jeg skal være lige så nådig over for hr. Christophersen. Der er bare én bemærkning, jeg lige vil drage frem som indledning til det næste, jeg vil sige. Hr. Christophersen sagde, at det, vi nu står over for, det er den vigtigste af alle de beslutninger, vælgerne har pålagt os i folketinget at tage. Det er jeg enig med hr. Christophersen i.

Men så må jeg også sige til venstres ordfører, at når man står og skal træffe den vigtigste af alle beslutninger, så har man lov til at forvente, at denne beslutning er den bedst forberedte af alle, og det er jeg bange for ikke er tilfældet.

For hvis jeg skal se på den fremgangsmåde, regeringen har fulgt frem til fremsættelsen af sine forslag, ja, så har regeringen ikke optrådt, som vi fra radikal side havde ventet, men som vi havde frygtet.

Fremsættelsen af forslagene er sket netop på en sådan måde, som vi fra radikal side igennem flere måneder har advaret imod. Allerede i september måned henledte vi opmærksomheden på, at en ønskværdig samtidighed mellem skattelettelserne til januar og fornyelsen af overenskomsterne på arbejdsmarkedet forudsatte en lovgivning, der bragte de gældende kollektive overenskomster til ophør med årets udgang. En sådan lovgivning i september havde selvfølgelig også været et indgreb i arbejdsmarkedets forhold, men kun et procedureindgreb, og på et så tidligt tidspunkt, at parterne kunne tilrettelægge deres indbyrdes forhandlinger efter dette. Men det ville regeringen på det pågældende tidspunkt ikke lytte til.

Under beskæftigelsesdebatten her i folketinget den 10. oktober sagde mit partis ordfører, at arbejdsmarkedets parter selv burde løse deres overenskomstproblemer, og at de

ikke måtte regne med, at der forelå noget alternativ. Det standpunkt blev begrundet med, at folketinget med den nuværende sammensætning er dårligere egnet end sædvanlig til at overtage en uløst overenskomstsituation. Det lå dengang, det var altså den 10. oktober, uden for vor forestillingsevne, at regeringen i alvor kunne tænke sig at gribe ind i arbejdsmarkedets forhold, allerede inden der reelt var kommet forhandlinger i gang på arbejdsmarkedet. Sagen er jo desværre den, at folketinget er opsplittet i så mange partier, at det medfører praktiske vanskeligheder for den politiske beslutningsproces. Men hertil kommer så, at regeringen for sit vedkommende ikke har ledet arbejdet på en sådan måde, at den har kunnet udvikle et tillidsfuldt samarbejde mellem de partier, som løsningen af en overenskomstsituation i folketinget i givet fald måtte bygge på.

Så sent som i sidste uge, da det radikale venstre forelagde sin plan til krisens bekæmpelse, frarådede vi regeringen at gribe ind over for arbejdsmarkedet på nuværende tidspunkt, altså inden parterne overhovedet var kommet i gang med deres forhandlinger. Ingen kan formentlig være i tvivl om, at der bag disse radikale advarsler har ligget bekymring for folketingets arbejdsmuligheder, en bekymring, som de sidste 12 måneders politiske frustration jo desværre gør begrundet.

Heller ingen har kunnet være i tvivl om, at der bag vore advarsler også har ligget en alvorlig bekymring for, at der ved indgriben i utide har kunnet skabes stærkere modsætningsforhold i befolkningen, end vi i hvert fald fra radikal side har kunnet tage medansvar for.

En økonomisk helhedsplan består jo ikke blot i en række saglige elementer omfattende foranstaltninger på det ene og det andet område. En helhedsplan er også en politisk indsats, der ikke klares alene fra skriveborde, hverken i finansministeriet eller i arbejdsministeriet.

Opgaven og kunsten består i høj grad i at